

**НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА НАГРАДИ „ИКОНОМИКА НА СВЕТЛО” ЗА 2020 Г.
НОМИНАЦИИ**

Категория „За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата“

№	Номинация	Мотиви за номинация
1.	Закон за маслодайната роза – иницииран от Българска национална асоциация етерични масла, парфюмерия и козметика (БНАЕМПК), в сила от 31.01.2020 г. БНАЕМПК осъществи активна работа и съдействие относно въвеждането на административната практика във връзка с контрола и спирането на износа/вноса на фалшиво розово масло за гарантиране и запазване на интересите на операторите „на светло“.	<p>Законът урежда идентификацията и отглеждането на насажденията от маслодайна роза; изкупуването на цвят от маслодайна роза; производството и етикетирането на продуктите от цвят на маслодайна роза; изискванията към обектите за производство на продукти от цвят на маслодайна роза, към розопроизводителите и розопреработвателите; контрола върху дейността на розопроизводителите, розопреработвателите и обектите за производство на продукти от цвят на маслодайна роза и по този начин създава предпоставки за премахване на всякакви сиви практики в бранша и за насърчаване на честна конкуренция. Мониторингът се осъществява посредством създаването и поддържането на публичен национален електронен регистър на розопроизводителите, розопреработвателите, обектите за производство на продукти от цвят на маслодайна роза и на насажденията от маслодайна роза.</p> <p>Българска национална асоциация етерични масла, парфюмерия и козметика оказва голямо съдействие и работи упорито за постигане на контрол и спиране на износа/вноса на фалшиво розово масло. По този начин се гарантираха и запазиха интересите на операторите „на светло“ и тези в официалните публични регистри на Министерство на земеделието, храните и горите, опериращи в сектора. Запази се имиджа на традиционен и уникален за европейската икономика отрасъл на българската икономика. Възпирането на дъмпингови цени, нелоялната конкуренция и фалшифицирането на продукт със защитена интелектуална собственост и единствен нехранителен продукт с регистрация като защитено географско указание (ЗГУ) са постигнатите ефекти от направените промени.</p>
2.	Изпълнителна агенция по горите при МЗХГ за разработване,	<p>Чрез разработването на електронната система се поставя „на светло“ търговията с дървесина и се ограничават възможностите за незаконна сеч и сиви практики. Системата допринася и за отговорното и</p>

	<p>въвеждане, прилагане, поддържане и ефективно използване на електронна система за проверка на електронни превозни билети за транспортиране на дървесина и Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2011 г. за сечите в горите (в сила от 29.09.2020 г.)</p>	<p>устойчиво стопанисване и опазване на горите и горските ресурси в България. http://tickets.iag.bg:8080/cgi-bin/index.cgi</p> <p>С измененията и допълненията в Наредба № 8 се въвежда задължителна оценка на възобновяването и развитието на подраста на освободените площи над 1 дка след извеждане на санитарни и принудителни сечи и извършване на постоянен мониторинг на възобновените участъци при водене на възобновителни сечи. Така може да се получи адекватна оценка за постигнатите със сечите резултати, да се планират мероприятия за подобряване на видовия състав и качеството на насажденията.</p> <p>Незаконната сеч и скритите приходи от нея водят до колосални финансови загуби за горските стопанства и възпрепятстват горите да извършват своите производствени, водохранни и природозащитни функции, като лишават дългосрочно цели райони от гора и питейна вода.</p>
3.	<p>Министерство на образованието и науката (МОН) за Наредбата за условията и реда за осигуряване на заплащането на разходите за обучение на студенти със сключени договори с работодател в изпълнение на Закона за висшето образование</p>	<p>С посочената Наредба се стимулират висшите училища да предлагат и кандидат-студентите да търсят обучение по професионални направления и специалности, водещи до придобиване на квалификация, която да отговаря на съвременните изисквания, от една страна, и на търсенето на пазара на труда на реалната икономика, от друга.</p> <p>Нормативно се регламентира освобождаването от такси в държавните висши училища на студенти, подготвящи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван недостиг на пазара на труда по списък, утвърден от Министерския съвет, и се дава възможност работодатели да сключват договор със студенти за осигуряване на стаж по време на обучението и на работно място след успешното му завършване. Фактът, че държавата ще заплаща напълно или частично таксите на студенти, които имат сключен договор с работодател за осигуряване на стаж по съответната специалност за периода на обучението и на работно място след успешното му завършване, е показателен за усилията на министерството да минимизира сивите практики при наемане на млади хора (без договори, заплащане в плик и т.н.).</p>
4.	<p>Министерство на финансите за промените в Закона за акцизите и данъчните складове, свързани с осъществяването на цялостен контрол върху процеса при доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител</p>	<p>Подобряването на ефективността на контрола върху акцизните стоки е една от приоритетните задачи, свързани с намаляване на дела на сенчестата икономика и укриването на данъци. В тази връзка се прилагат засилени мерки на данъчната политика за изсветляване на бизнеса с горива и ангажиране на различни компетентни органи за осъществяване на цялостен контрол. Механизмът, насочен към предотвратяване на възможностите за злоупотреби и данъчни измами с акцизи и ДДС при търговията с течни горива, включва пакет от мерки, свързани с осъществяване на цялостен контрол върху процеса, свързан с доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител, и обмен на данни между информационните системи на Агенция „Митници“ и Националната агенция за приходите.</p>

Категория „За личност или организация, допринесли за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция“

№	Номинация	Мотиви за номинация
1.	Асоциация за квалификация на автомобилистите в България за ограничаване на нерегламентираните практики при провеждане на шофьорски курсове	Асоциация за квалификация на автомобилистите в България работи активно за ограничаване на нерегламентираните практики при провеждане на шофьорски курсове. Нейните усилия са насочени не само към прекратяването на сиви практики и приемането на нерегламентирани плащания с цел облекчено издаване на свидетелства за управление на МПС, но и за прекратяването на пътни инциденти, предизвикани от неквалифицирани водачи, като по този начин се спасяват стотици животи. През 2020 г. АКАБ инициира и работи усърдно за измененията и допълненията в Наредба № 37 от 2 август 2002 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение. Въпреки че предложенията все още се обсъждат, тяхното приемане ще доведе до намаляване и ограничаване на нерегламентираните практики при провеждане на шофьорски курсове.
2.	Българска асоциация на заведенията - за предложението за въвеждане на реален осигурителен доход за ресторантьорския бранш и намаляване на ДДС от 20% на 9%	Българска асоциация на заведенията работи системно за изсветляването на бранша. Тя предложи и спазва въвеждането на минимален осигурителен доход за бранша в размер на 800 лева. Това доведе до повишени приходи в хазната и изсветляване на ресторантьорския бранш, както и ще предотврати нелоялните търговски практики при заведенията, ресторантите и другите подобни обекти. В посока на изсветляване на бранша са и договорените мерки за подкрепа за преодоляване на негативните резултати от мерките за справяне с КОВИД-19 пандемията, които се основават на реалните обороти и платени заплати и внесени данъци и осигуровки от фирмите, и по този начин ги стимулират да бъдат изрядни. Асоциацията има принос за намаляването на ДДС от 20% на 9% за ресторантьорския бранш.
3.	Сдружение „Движение за национална кауза“ за разработването и стартирането на Платформата BULGARIA WANTS YOU през юли 2020 г.	Целта на инициативата е да бъдат привлечени български граждани от чужбина да работят в България, както и да се задържат българите на местния трудов пазар. Платформата обединява усилията на бизнеса и местните власти, като гарантира реални и сигурни работни места. Платформата цели също българските работодатели да осъзнават ясно, че трябва да работят „на светло“ и да го оповестят, за да привлекат качествена работна ръка. Платформата има за цел да стимулира работодателите към тази крачка. Тя предоставя връзката между бизнеса и българите, където и да са, предлагайки възможност за работа и качествен живот в България. С инициативата си Сдружение „Движение за национална кауза“ допринася за ограничаване и превенция на недеklarирания труд и заетостта на светло.
4.	Фондация „Фридрих Науман“ и екип в	„Черна книга на правителственото разхищение в България“ е сборник с истории за нецелесъобразно и неразумно

<p>състав: Георги Ганев, Георги Ангелов, Росен Босев, Надежда Цекулова, Мила Чернева, Генка Шикерова и др. за „Черна книга на правителственото разхищение в България 2020 г.“, както и за поредицата ежегодни издания на „Черната книга“ от 2015 г. насам</p>	<p>похарчени публични средства. С нея издателите от Фондация за свободата „Фридрих Науман“ си поставят за цел да засилят гражданския контрол и активното гражданско общество. Някои от случаите, разказани в книгата, намекват за корупция и показват конфликт на интереси. Стагиите са резултат от журналистически проучвания и разследвания, като акцентират върху наболели теми през изминалата година. Отделно внимание се отделя на развитието на историите в издания на „Черната книга“ от предходни години. Целта на „Черната книга“ е да напомни на гражданите, че те имат право да изискват прозрачност и отчетност от институциите как се харчат парите им, събрани от данъци. Тя обръща внимание, че правителството, държавните институции и местната администрация разполагат с публичен финансов ресурс, който следва да се изразходва отговорно и по най-добрия възможен начин, така че българските граждани да живеят по-добре.</p> <p>https://chernakniga.bg/category/2020/</p>
--	---

Категория „За журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост към неформалната икономика“

№	Номинация	Мотиви за номинация
1.	<p>Българско Национално радио, Програма „Хоризонт“ и предаването „Неделя 150“ за изграждането на информирана позиция по актуалните на деня теми и нетърпимост към неформалната икономика и „сивите“ практики</p>	<p>Номинацията е за БНР и предаването „Неделя 150“. БНР се утвърждава като активен субект в предоставянето на актуална социално - икономическа, политическа, културна и аграрна информация, която е основополагаща за обществения и икономически живот в страната.</p> <p>Излаганите анализи и представяни репортажи дават възможност на пряко засегнатите граждани от предприеманите политики да изградят една информирана позиция по актуалните на деня теми и нетърпимост към неформалната икономика и „сивите“ практики.</p> <p>Предаването „Неделя 150“ е едно от най-авторитетните издания на Националното радио за обществен диалог. Обзорът на седмицата разисква най-горещите проблеми с участието на управляващи и управлявани и се ползва с уважението на широката общественост. В предаването се анализират обществените настроения, свързани със социално-икономическия и политически живот, като се осветляват и редица „неудобни“ въпроси.</p> <p>Дайджестът на програма „Хоризонт“ има висок рейтинг в сравнение с други обзорни предавания и е сред най-цитираните предавания на Националното радио.</p> <p>Водещи на предаването-визитка на Националното радио са: Диана Янкулова и Явор Стаматов.</p>
2.	<p>Електронният вестник „Икономически живот“ - https://ikj.bg/category/novini/</p>	<p>Електронният вестник – уеб сайт „Икономически живот“ е много сполучлив проект, в който е възстановена една стара, престижна вестникарска марка, която е трансформирана изцяло в сферата на</p>

		<p>модерните технологии. Той е приемник на едноименните вестници от 1923 и 1966 година. Ikj.bg предлага анализи, коментари и информация по стопански, финансови, индустриални, IT теми. Не толерира както премълчаването, така и преиначаването на икономическите факти и реалности.</p> <p>https://ikj.bg/</p> <p>Сред специализираните икономически медии сайтът отделя може би най-голямо внимание както на проблемите на „сивата икономика“ като цяло, така и на предлаганите решения за борба с нея. Предложенията на АИКБ и на АОБР в тази насока са особено подробно и добросъвестно отразявани в „Икономически живот“ и това прави тази набрала скорост за кратко време медия достойна за награда в категорията „Медии“.</p> <p>Като лице на журналистическия екип главният редактор на „Икономически живот“ – Милослав Йосифов е добре познат на публиката като създател и дългогодишен главен редактор на сайта news.bg, където и по времето, когато той го ръководеше, и сега въпросите на „сивата икономика“ винаги са били приоритетни.</p> <p>В този смисъл г-н Милослав Йосифов е успял да постигне много добра приемственост и в рамките на новото си поприще по отношение на проблемите на недекларираната заетост, „сивата“ и „черната“ икономика.</p>
3.	<p>Мария Цънцарова – разследващ журналист и репортер – bTV Новините за разследваща журналистика спрямо неформални икономически практики и корупционни схеми</p>	<p>Мария Цънцарова е разследващ журналист и репортер в редакцията на bTV Новините.</p> <p>Чрез своите интервюта, журналистически разследвания и репортажи тя предоставя широка трибуна на ангажираните политически лица и общественици да излагат и защитават позиции, свързани с провежданата в страната икономическа, социално-икономическата, бюджетна, регулаторна и законодателна политика, което от своя страна пряко и/или косвено спомага за изграждането на нетърпимост към провеждането на непопулярни или в ущърб на гражданите политики, неформални икономически практики и корупционни схеми.</p>
4.	<p>„Следите остават“ по БНТ 1 за оповестяването на общественозначими теми във връзка с нерегламентираните практики</p>	<p>Предаването за разследваща журналистика “Следите остават” се занимава с важни, сериозни и общественозначими теми, разкриващи нерегламентирани практики в различни области. На фокус е репортажът относно т.нар. „кухи фирми“, които източват годишно млн. левове от НОИ.</p>